Sporthulpmiddelen beter beschikbaar en bereikbaar

De belangrijkste verbeterpunten in beeld

kenniscentrum sport & bewegen

Stichting Special Heroes Nederland

esther vergeer FOUNDATION

Gehandicaptensport Nederland

Samen zorgen dat (potentiële) sporters geen extra beperking ervaren

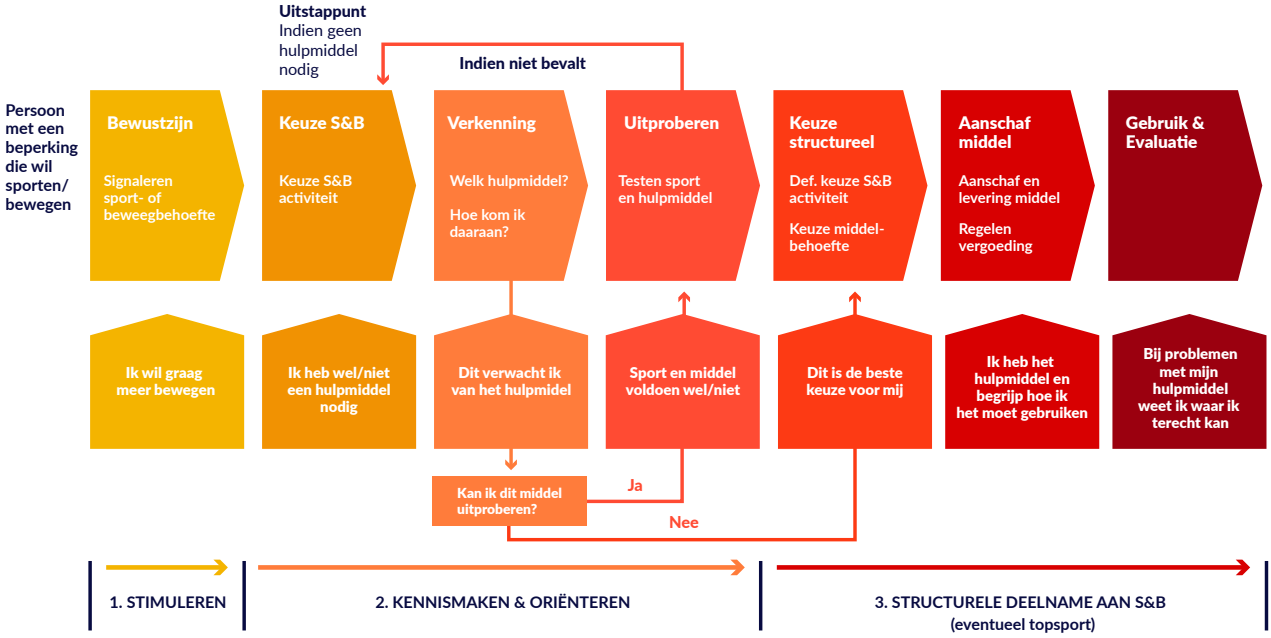
Iedereen heeft evenveel recht om te sporten en bewegen. Bovendien kan sporten en bewegen juist voor mensen met een fysieke beperking extra van waarde zijn. De toegankelijkheid en bereikbaarheid van sporthulpmiddelen kan en moet beter om deze drempel om te gaan sporten en bewegen weg te nemen.

Sport en beweging loont extra voor mensen met een fysieke beperking
De sociaaleconomische waarde voor mensen met fysieke beperking is 15% hoger dan voor gemiddelde Nederlander [1]. Bekijk de infographic 'De waarde van sport & bewegen voor mensen met een fysieke beperking' op **kenniscentrumsportenbewegen.nl**

De klantreis sporthulpmiddelen optimaliseren

Volwaardige toegang tot sporthulpmiddelen voor iedereen die dat nodig heeft, kunnen we alleen bereiken met goede samenwerking in alle fases die een klant doorloopt. Oftewel met samenwerking van alle partijen in de keten: (lokale) overheid, verzekeraars, de revalidatie- en zorgsector, commerciële partijen (leveranciers, etc.), stimuleringsfondsen én de gemotiveerde sporter zelf, met zoveel mogelijk eigen regie. Elke ketenpartner zal zijn rol moeten vervullen.

Handreiking sporthulpmiddelen

In het project 'Sporthulpmiddelen beter beschikbaar en bereikbaar' keken we hoe de organisatie van en de samenwerking binnen de keten kan worden verbeterd. Deze infographic geeft een samenvatting van de belangrijkste verbeterpunten in de klantreis sporthulpmiddelen. Lees de Handreiking sporthulpmiddelen voor een complete weergave van de projectuitkomsten, inclusief concrete aanbevelingen voor alle partijen in de keten.

Fase 1

Stimuleren

Vergroot inzicht in belang en mogelijkheden (aangepast) sporten en bewegen bij mensen met een beperking en de partijen in de keten

Verbeter de zichtbaarheid van beweeg- en sportactiviteiten voor mensen met een beperking én van sporthulpmiddelen

> *We moeten andersom denken: niet vragen, maar gewoon sportmogelijkheden aanbieden en de sporthulpmiddelen in de vitrine zetten van behandelcentra en ziekenhuizen.*
>
> (Patrick, sporter in een rolstoel)

Hoe kun jij bijdragen om de klantreis sporthulpmiddelen te verbeteren?

De Handreiking sporthulpmiddelen (zie **www.kenniscentrumsportenbewegen.nl**) beschrijft per fase welke rol elke partner zou kunnen, danwel zou moeten, vervullen. Ook geeft de handreiking concrete aanbevelingen hoe je daar nu al mee aan de slag kunt.

Fase 2

Kennismaken en oriënteren

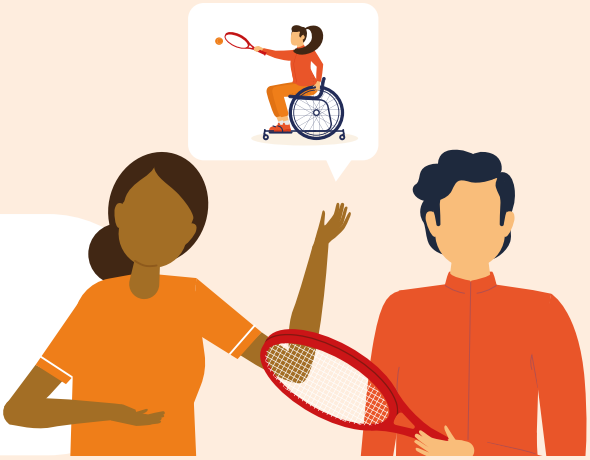

Verbeter de informatievoorziening rondom sport- en beweegmogelijkheden en sporthulpmiddelen

Zorg voor één regionaal/lokaal aanspreekpunt en deskundige begeleiding

- Sport- en beweegmogelijkheden in de regio
- Sporthulpmiddelen uitproberen
- Advies aanvragen vergoeding
- Sportspecifieke vragen

Organiseer de mogelijkheid om sport en sporthulpmiddelen laagdrempelig en onder deskundige begeleiding uit te proberen

Uniek Sporten Uitleen Deze uitleenservice is in diverse gemeenten beschikbaar en biedt sportrolstoelen, handbikes en running frames voor volwassenen. Kijk voor meer informatie op **www.unieksporten.nl/uitleen**

(Potentiële) sporter moet beter ondersteund worden

In de optimale klantreis staat de potentiële sporter in alle fasen centraal en voert deze zoveel als mogelijk de eigen regie. Hij of zij treedt op als volwaardig consument die de gelegenheid heeft om kwalitatief hoogwaardige keuzes te maken in alle fasen van het traject: van kennismaking en gebruik tot en met evaluatie. De klant moet daarvoor beter worden ondersteund, in zijn zoektocht en zijn aanvraag. Alle betrokken partijen zullen de handen ineen moeten slaan en de klant als vertrekpunt moeten nemen.

Fase 3

Structurele deelname aan sport en bewegen

Werk samen in de keten

Samenwerking in de keten tussen alle lokaal betrokken partijen blijkt één van de belangrijkste verbeterpunten in de (sport)hulpmiddelenverstrekking. Samenwerking binnen de gemeente tussen de afdelingen Wmo en Sport is daar een essentieel onderdeel van.

Zorg voor een heldere toelichting van de zorgprofessional bij de aanvraag van een sporthulpmiddel, want dit advies is leidend

Stimuleer en faciliteer registratie aanvragen en verstrekkingen sporthulpmiddelen binnen de Wmo om het inzicht in de vraag te vergroten

Landelijk stimuleren en faciliteren

Werk aan een centraal overzicht en beheer sporthulpmiddelen om gebruik en hergebruik te verbeteren

Werk aan een landelijk online platform

- alle kennis rond sporthulpmiddelen
- regionale beweeg- en sportloketten

Zorg voor meer deskundigheid en stimuleer kennisdeling zowel landelijk als regionaal/lokaal.

Werk aan eenduidige financiering

Het gebrek aan eenduidige financiering is op dit moment een groot struikelblok. Hoewel er wettelijke grondslagen zijn voor vergoeding van sporthulpmiddelen, worden aanvragen vaak afgewezen. Verschillende interpretatie van de wetgeving zorgt ervoor dat aanvragen niet eenduidig worden behandeld. Dit vraagt om actie op landelijk en lokaal niveau:

- **Een heldere uitleg van de toepassing en interpretatie van de wetgeving om een einde te maken aan de grote verschillen in interpretatie of zorgen voor verruiming van het toetsingskader als blijkt dat dat nodig is voor toekenning van vergoedingen.**
- **Zorgverzekeraars en gemeenten (Wmo) die hun rol en verantwoording nemen.**

Wettelijke grondslagen voor aanvragen vergoeding sporthulpmiddelen

Lichaamsgebonden (sport)hulpmiddelen	→	Zorgverzekeringswet
Overige sporthulpmiddelen zoals sportrolstoel, handbike, aangepast zadel	→	Wet maatschappelijke ondersteuning
Handbike of aangepaste fiets t.b.v. mobiliteit (dus niet specifiek voor sport)	→	Wet langdurige zorg

Hoewel er wettelijke grondslagen zijn om een vergoeding aan te vragen, laat de praktijk zien dat de Wmo veel aanvragen afwijst en door de zorgverzekeraars vrijwel alle aanvragen worden afgewezen.

Aanbevelingen gemeenten

- Maak beleid op het gebied van verstrekking en vergoeding van sporthulpmiddelen, waarin je de basisafwegingen en criteria voor het toekennen vastlegt.
- Stem af met omliggende gemeenten, om samenhang en eenduidigheid in vergoedingen te creëren.
- Zorg voor verbinding tussen de afdelingen Wmo en Sport, zodat zij beleidsdoelstellingen in lijn brengen met elkaar en overleggen over aanvragen. Hetzelfde geldt voor verbinding tussen de Wmo-consulent, de sportconsulent van de gemeente en de lokale of regionale revalidatie-instelling.

Aanbevelingen zorgverzekeraars

- Zorg voor helderheid in mogelijkheden voor vergoeding van lichaamsgebonden sporthulpmiddel via zorgverzekering.
- Pas de wettelijke mogelijkheden adequaat en consequent toe.
- Maak een keuze: de wet biedt mogelijkheden voor vergoeding van een sportprothese: indien je als zorgverzekeraar wil bijdragen aan of je meer wil richten op preventie, stuur dan op toekenning vergoeding sportprothese en orthopedisch (sport) schoeisel.

Sporthulpmiddel kan zich ruim 4,5x terugverdienen

Investering* € 16.000

Sociaaleconomische waarde** € 75.000

* Gemiddelde investering sporthulpmiddel gedurende hele levensloop.

** Gemiddelde opbrengsten sport en bewegen gedurende iemands sportende leven bij voldoen beweegrichtlijnen vergeleken met niet of nauwelijks bewegen.

[1] Bron: Onderzoeksrapport **De waarde van sport & bewegen voor mensen met een fysieke beperking** | Kenniscentrum Sport & Bewegen | 2020

© maart 2022, Kenniscentrum Sport & Bewegen, Ede